

In memoriam doktor Astrid Järvet

16.10.1927–06.11.2024

Hingedekuul lahkus pärast pikka ja tarmukat elu meie hulgast üks Eesti onkoloogia alustalasid ja rinnavähi ravile spetsialiseerunud osakonna rajajaid dr Astrid Järvet.

Olles kirurgiahuviline juba ülikoolis, astus ta juba kolmandal kursusel üliõpilaste kirurgiaseltsi liikmeks. Pärast Tartu ülikooli arsti-teaduskonna lõpetamist 1952. aastal määrati dr Järvet Tartu oblasti tervishoiuosakonna kirurgia ala vaneminspektoriks ja samas ka kohakaaslusega Tartu I haavakliiniku kirurgiks, sealt edasi Tallinna tervishoiuministeeriumi kirurgia ala vaneminspektoriks ning peagi kutsuti ta prof Linkbergi ja dr Gavrilovi soovitusel tööle Tallinna onkoloogiadispanserisse.

Onkoloogilise kirurgia tehnika omandas ta dr Gavrilovi juhendamisel ja viibis ka täiendusel Leningradi onkoloogiainstituudis, kus sai kaasa hindamatu teadmiste pagasi. Ta oli võimeline teostama iseseisvalt operatsioone seedetrakti, kopsu, rinnavähi ja teiste paikmete kasvajate korral. Endoskoopiaspetsialistide puudumisel tegid tollal kirurgid ise ka kõik endoskoopilised uuringud (gastroskoopia, bronhoskoopia, bronhograafia, tsüstoskoopia, rektoskoopia). Samal ajal omandas A. Järvet ka kasvajate kiiritusravi ning keemia- ja hormoonravi teadmised.

1966. aastal kolis Eesti onkoloogiadispanser uude ajakohasesse majja Hiiu 44. Nüüd oli olemas 200 voodikohaga ja eraldi kiiritusravi korpusega onkoloogiahaigla. 1974. aastal viidi läbi töö ja osakondade struktuuri muutus. Sellest ajast spetsialiseerus Astrid Järvet mammoloogia erialale. Rinnanäärme kasvaja haigete raviks eraldati 19 voodikohta ja osakonnas alustas tööd kaks arsti. Rinnanäärmevähi haigestumuse tõus tingis vajaduse kiiresti välja õpetada veel kaks mammoloogi, see töö lasus suures osas dr Järvetil.

1975. aastast alates osales ta koos Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituudi onkoloogiasektori teadlastega rinnanäärmevähi

epidemioloogia uurimisprojektis Eestis. Selle töö tulemusena on avaldatud ja kirjastatud artikleid Eesti ja Nõukogude Liidu ajakirjades ning instituudi kogumikus.

Dr Järvet jäigi kuni pensionile minekuni Eesti vabariikliku onkoloogiakeskuse kirurgiks, 1991. aastal atesteeriti ta kõrgema kategooria kirurgiks.

1992. aastal asutas ta rinnavähihaigete seltsi, mis töötas Eesti Vähiliidu koosseisus. Olles nimeetatud seltsi konsultant, organiseeris dr Järvet moodsate rinnaproteeside maaletoomist ja müüki Eestis.

1958. aastal abiellus Astrid Järvet Eesti Draamateatri näitleja Jüri Järvetiga. 1960. aastal sündis tütar Jana, ka Jüri Järveti varasemast abielust poeg Jüri viibis tihti nende juures. Kõik perekondlikud asjaajamised, majanduslik heaolu ja isegi kodus remontide organiseerimine olid Astridi õlul. Ta aitas kasvatada ka lapselapsi Martinit ja Gretet ning jõudis olla koos kolme lapselapselapsiga.

Astrid Järvet suri 6. novembri hommikul, rahulikult ja ootamatult. Lihtsalt eluring sai täis.

Jääme mäletama kõrge vanuseni elanud tarmukat ja legendaarset kolleegi.

**Eesti Onkoloogide Selts,
Eesti Vähiliit,
Eesti Arstide Liit**